

**Государственная итоговая аттестация по образовательным программам
основного общего образования в форме основного государственного экзамена
(ОГЭ)**

**Контрольный измерительный материал для проведения в 2017 году
основного государственного экзамена
по МАРИЙСКОМУ ЯЗЫКУ**

подготовлен кафедрой марийской филологии и культурологи и лабораторией
развития этнокультурного образования
ГБУ ДПО Республики Марий Эл «Марийский институт образования»

2017 ин тйнг школм тымень пйтәрйшйвләлән
мары йылмй доно экзамен пәшә

Район _____

Хала _____

Школ _____

Класс _____

Фамили _____

Лйм _____

Әтя лйм _____

Пашам Ыштймй гишан ынгылдарымаш

Экзамен паша кок лаштык гйц шалга: диктантым сирймаш, диктант текст семйнь заданивлам Ыштймаш.

Цицмаш пашалан 2 цаш (120 минут) пуалтеш.

Диктант кым ганя лыдалтеш. Пйтариш ганя лыдмы годым нимат сираш ак кел, текстйн содержанижйм, абзац шотым тйшлймйлэ. Кокшы ганя лыдмы годым диктант сиралтеш. Кымшы ганя лыдмаш сакой самыным торлаш йонйм Ышта.

Экзамен пашан кокшы лаштыкшы диктант текст семйнь Ышталтеш. Тйдым куштылгынок Ышташ манын, текстйшты предложени шотым карандаш доно палдырташ лиэш. Цилажй лу задани пуалтеш. Ти заданивлашты ответ семйнь ик шамак (аль икманяр шамак), числа (аль икманяр числа) лин кердеш. Нйным каждый задани паштек вшештышлан айырымы вяреш сирймйлэ.

Вшештышйм самынь сирймй гйнь, тйдым ыдыралаш, сагажы тор вариантым сираш келеш.

Пашалймй годым черновикйм кычылташ лиэш. Черновикйшты сирймй пашам аклймй годым шотыш ак налайт.

Заданивлам Ыштймй гишан налмй баллвлэ ушналтыт. Пумы заданивлам Ышташ да шукырак баллым погаш цацыда.

Пашада ашныжы!

Диктант

1. Пылгомым ўштї пїл леведїн. 2. Тел кечї якшарген, сергәм чиэн. 3. Кок монгырышты, кечї гїц пўлә мїндїрнї, тыл мәнгївлә шалгат. 4. Мардеж изишәт ак пуал. 5. Кўшїц цаштыра лым веле вала, лым вїлвәлїм тьолгыжшы цїреәнїм бїштә. 6. Ўштї кечї ваштареш лым пїрцїквлә сїлнїн кайын йылат, йыл-йол йїлгїжәл, сїнзәм лымат. 7. Кырык тәйбїл доны шїргї пөршәнгїн. 8. Кугивлә шўдї иәш сөдөәмшї кугузала кайын шалгат... 9. Тел игечї! 10. Махань сїлнї, махань куштылгы, а костан ўштї кыце цївештїлеш. 11. Шїргї тїрїштї Лядко сола каеш. 12. Тїдї пушәнгївлә лївәлән вуйта ўштї гїц пыйхен шїнзїн, пуалтем доно леведәлтїн. 13. Тїдїлән шокшы. 14. Тїшец корны шыпшылтеш. 15. Тїдї, сола гїц ләктїн, кївер гач ванжа, пўлә вәрїм кугилә тїр мыч шыпшылтеш, а варажы шїргїшкї пырен ямеш.

16. Перви ти корны доно чїдї каштыныт, тїдї солавлә ло корнеш веле шотлалтын. 17. А кїзїт тїдїм когоэмдәш шанат. 18. Тїштї халык пәшәм бїштә. 19. Нїнї, лымым коэн, корным кымдаэмдәт. 20. Паштекїштї кок монгыреш лым стенә кушкын кодеш. (Н. Лекайн семїнь, 140 шамак).

Заданивлә:

Ти заданивләштї ответ семїнь ик шамак (әль икманяр шамак), числа (әль икманяр числа) лин кердеш. Нїнїм 1-шї номерән вәшештїш бланкеш сирәш келеш.

1. 2-шы предложеништї буква гїц шукырак юкан шамакым пәлемдїдә.

Вәшештїш: _____.

2. 19-шї предложеништї единственный числашты веле келесәлтшї лїм шамакым мода.

Вәшештїш: _____.

3. 12-шы предложеништї *шокшы* шамаклан антонимїм мода.

Вәшештїш: _____.

4. 11-шї предложеништї собственный лїм шамакым сирен лыкда.

Вәшештїш: _____.

5. 3-шы предложеништї *мїндїрнї* шамаклан синонимїм сирїдә.

- а) лишнї   в) мычкы
б) палны   г) тїнәм

Вәшештїш: _____.

6. 15-шї предложеништї шуку шотым анжыктышы шамакым сирен лыкда.

Вәшештїш: _____.

7. Айырлалтшы деепричастиән предложеним пәлемдйда.

- а) 5   в) 9
б) 6   г) 16

Вәшештйш: _____.

8. Икань членән предложеним пәлемдйдә.

- а) 1   в) 7
б) 3   г) 15

Вәшештйш: _____.

9. 7-шй предложени гйц грамматический йрдйм сирен лыкда.

Вәшештйш: _____.

10. 20-шы предложени гйц составной сказуемыйым сирен лыкда.

Вәшештйш: _____.